

ASP-TILI NUOREN ENSIASUNNON OSTOSSA

Nuorten kokemuksia

Ervasti Jasmin

Opinnäytetyö
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala
Liiketalouden koulutusohjelma
Tradenomi

2018

Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja
hallinnon ala
Liiketalouden koulutusohjelma
Tradenomi (AMK)

Tekijä	Ervasti Jasmin	Vuosi	2018
Ohjaaja(t)	Karjalainen Lahja		
Toimeksiantaja	Säästöpankki Optia		
Työn nimi	Asp-tili nuoren ensiasunnon ostossa		
Sivu- ja liitesivumäärä	35 + 2		

Nuorten ensiasunnon hankinta on yleistynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana huomattavasti. Osa nuorista ostaa ensiasunnon nuorena, joten säästäminenkin täytyy aloittaa ajoissa. Eräs keino ensiasunnon säästämiseen on pankkien tarjoama asuntosäästöpalkkio tili eli ASP-tili. Se tarjoaa 15–39-vuotiaille ensiasunnon säästäjille hyviä etuja. Opinnäytetyön aiheena on ASP-tili nuoren ensiasunnon ostossa ja näkökulmaksi olen valinnut nuorten kokemukset siitä. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Säästöpankki Optia.

Opinnäytetyöni tavoitteena on luoda kattava teoriaosuus ASP-tilistä ja selvittää, mitä hyötyä nuoret ovat kokeneet saavansa tilistä ja onko tilissä jotakin kehityskohteita. Lisäksi tutkimuksesta selviää, ovatko nuoret ylipäättänsä tietoisia ASP-tilistä, ja jos eivät ole, niin millä tavoin he toivoisivat saavansa lisää tietoa. Tutkimuksessa on myös osio, mistä selviää, milloin ASP-tili olisi tarpeenmukaista perustaa saadakseen mahdollisimman hyvän koron. Opinnäytetyö toimii myöhemmin oppaana toisille nuorille laajan teorian tiedon ja nuorten kokemusten vuoksi.

Opinnäytetyöni kohderyhmänä ovat 18–30-vuotiaat Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijat, joille lähetin kyselyn ASP-tiliä koskien. Kyselyn kautta sain kattavan aineiston empiiristä osuutta varten. Tutkimuksessa on sekä laadullisen että määrällisen tutkimuksen piirteitä.

Kyselyn avulla selvisi, että viidesosa nuorista ei tiedä, mikä on ASP-tili. Kuitenkin lähes 40 prosentilla kohderyhmästä on nyt tai on joskus ollut ASP-tili. He mainitsivat tilin parhaimmaksi hyödyksi valtion tarjoaman takauksen lainalle. Lisäksi nuoret totesivat säästämisen olevan helpompaa ja sitovampaa tilin avulla. Suurena hyötynä nähtiin lisäksi ASP-tilin kautta saatava ASP-laina, tilin hyvät korot sekä valtion korkotuki lainan korolle.

Osa nuorista vastasi, että tilissä on kehityskohteita. ASP-lainan vähäinen enimmäismäärä sekä tililtä rahaa ottamisen mahdollisuus ilman tilin lopettamista nähtiin suurimpina kehittämiskohteina. Kuitenkin 95,1 prosenttia ASP-tilin omistaneista suosittelee tiliä muille ensiasunnosta haaveileville. Heidän mielestään tilistä on enemmän hyötyä kuin haittaa.

Avainsanat: ASP-tili, ensiasunnon ostaja, ASP laina, korko

School of Business and Culture
Business Administration
Bachelor of Business Administration

Author	Ervasti Jasmin	Year	2018
Supervisor	Karjalainen Lahja		
Commissioned by	Säästöpankki Optia		
Subject of thesis	The suitability of ASP account for young first-time home buyer		
Number of pages	35 + 2		

Buying an apartment for the first time at a young age has become common during the last years. Therefore one has to start saving money at an early age. A good option for the first-time apartment saving is the ASP account offered by banks. It offers 15–39-year-old young people good advantages. The subject of the thesis is to study the effect of the ASP account on the buying of the first-time apartment. The point of view are the experiences of the adolescents. This thesis was assigned by Säästöpankki Optia office, Rovaniemi.

The objective of the thesis was to clarify how the ASP account operates and what the opinion young people have of the account. Are the young people aware of the account and what advantages have they received? Is there anything in the account to be improved? From the study one can get good advice for example when the ASP account is worth opening. The study is a good guide to the other young people.

The target group are the 18–30-year-old students from Lapland University of Applied Sciences. An inquiry including 12 questions was sent. With the help of the inquiry study material for the thesis was received. The qualitative and quantitative research method are used in the study.

According to the results of the questionnaire a fifth of the young people did not know what the ASP account is. However nearly 40 per cent now have or have once had an account. The young people think that the best advantage of the account is a state guarantee to the loan. Saving is also easier with the help of the account. The advantages also were the ASP loan, the good interests of the account and the interest subsidy of the government.

Some of the young thought that there also disadvantages in the account. In their opinion, the maximum sum of the ASP loan is too small. Furthermore, the fact that one cannot to raise money from the account was considered a problem too. However 95.1 per cent of the those who had had the ASP account recommend the account to the other young people. In their opinion there are many good features in the account.

Keywords: ASP account, first-time home buyer, ASP loan, interest

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
1.1	Aihe.....	5
1.2	Työn tavoite	5
1.3	Aineisto	6
1.4	Tutkimusmenetelmä	7
1.5	Keskeiset käsitteet	7
1.6	Aikaisemmat tutkimukset aiheesta	10
2	ASP-TILI	12
2.1	ASP-tilin periaatteet	12
2.2	ASP-tilin kehittyminen	13
2.3	ASP-tilin hyödyt	14
2.4	ASP-tilin kehittämiskohteet	15
2.5	ASP-tilin avaamiseen sopiva aika	16
3	ASP-TILI NUORTEN KESKUUDESSA	19
3.1	Kysely nuorille	19
3.2	Nuorten tietoisuus ASP-tilistä	20
3.3	ASP-tilin omistaneet nuoret	22
4	ASP-TILIN HYÖDYT JA KEHITYSKOhteet	25
5	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	29
5.1	Johtopäätökset	29
5.2	Pohdinta.....	30
	LÄHTEET	33
	LIITTEET	36

1 JOHDANTO

1.1 Aihe

Tämän opinnäytetyön aiheena on asuntosäästöpalkkiotili eli ASP-tili nuoren ensiasunnon ostossa sekä näkökulmana ovat nuorten kokemukset. Teen kyselyn, jonka lähetän Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Alla on listattu työni tutkimuskysymykset, joihin lähdän hakemaan vastausta tässä opinnäytetyössä.

Päätutkimuskysymys:

- Mitä hyötyä ASP-tilistä on nuorelle ensiasunnon ostajalle?

Alatutkimuskysymykset:

- Ovatko nuoret tarpeeksi tietoisia asp-tilistä ja sen käyttämisestä? Ja millä tavoin he haluaisivat tietoa tilistä?
- Onko ASP-tilissä jotakin kehittämiskohteita?
- Milloin ASP-tili kannattaisi tehdä saadakseen mahdollisimman hyvän koron?

Aihe on kiinnostava ja ajankohtainen, koska nuorten kiinnostus ensiasunnon ostamiseen on juuri nyt nousussa (Danskebank 2018). Kiinteistömaailman tehdyn tutkimuksen mukaan vuoden 2017 myydyistä asunnoista yli 15 prosenttia oli ensiasuntoja (Kiinteistömaailma 2018). Vaikka useat nuoret ostavat asunnon nuorena, osa nuorista ei silti ole tietoinen ASP-järjestelmästä. Työn tarkoituksena on selvittää, kuinka hyvin opiskelijanuoret tietävät ASP-tilin ja kuinka monella on nyt tai on joskus ollut kyseinen tili. Kyselyn avulla selviää nuorten kokemukset tilistä ja mahdollisesti sekin, kuinka moni nuorista on saattanut ASP-säästämisen loppuun saakka, eli ostanut sen avulla ensiasunnon.

1.2 Työn tavoite

Työssä selvitän ASP-tilin toimintaperiaatteet sekä nuorten kokemukset tilistä. Ensisijaisena tavoitteena on selvittää, mitä hyötyä nuoret ovat kokeneet saavansa ASP-tilistä. Lisäksi tutkimuksesta selviää, onko tilissä nuorten mielestä mitään

kehitettävää. Opinnäytetyö toimii samalla myös oppaana ja tiedonantajana toisille nuorille, sillä työstä selviää myös, milloin ASP-säästäminen kannattaisi aloittaa. Nuorille tehdyn kyselyn lähettäminen muistuttaa nuoria tilistä ja sen avaamisesta, sillä he eivät välttämäksi saa aikaiseksi tehdä tiliä, vaikka ovat täysin tietoisia siitä.

Tutkiminen hyödyttää ennen kaikkea minua itseäni sekä muita nuoria, mutta sen lisäksi myös toimeksiantajaa eli Säästöpankki Optiaa. He saavat tekemäni kyselyn avulla tietoa nuorten kokemuksista ja mahdollisia parannusehdotuksia tilistä. Lisäksi toimeksiantajalle selviää, millä tavoin nuoret haluaisivat tietoa ASP-tilistä, jolloin he voivat lähestyä nuoria heidän toivomallaan tavalla. Opinnäytetyön työelämäyhteys on se, ovatko nuoret tarpeeksi tietoisia pankkien palveluista ja millä tavoin pankit voisivat kehittää kyseistä tiliä. ASP-järjestelmää säätelee kuitenkin asuntosäästöpalkkiolaki, minkä vuoksi tilin säännöksiä muuttaminen ei juurikaan ole mahdollista.

1.3 Aineisto

Opinnäytetyön aineisto koostuu monesta osasta. Tutkimusaineiston keräämiseksi teen kyselyn 18–30-vuotiaille nuorille opiskelijoille. ASP-järjestelmä on tarkoitettu 15–39-vuotiaille, mutta haluan rajata tutkimuksen 18–30-vuotiaisiin, sillä opinnäytetyöni näkökulmana on nimenomaan nuorten kokemukset. Teen kyselyn internetiin ja lähetän kyselylinkin Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Ensisijaisena aineistona pidän nuorille tehtävän kyselyn tuloksia.

Aineistot ovat pääosin itsekerättäviä, mutta osa aineistosta löytyy internetistä. Esimerkiksi teoretieto ASP-tilistä löytyy pääosin pankkien kotisivuilta. Yhtenä tutkimuskysymyksenä on: ”Milloin ASP-tili kannattaa tehdä asunnon hankintaa ajatellen saadakseen mahdollisimman hyvän koron?” Tähän kysymykseen löydän vastauksen sähköisten lähteiden avulla. Esimerkiksi Saarenpään Antin kehittämä ASP-laskuri Ylen sivuilla auttaa löytämään vastausta tutkimuskysymykseen (Saarenpää 2015). Opinnäytetyön alkuvaihe koostuu paljon tutkimusmenetelmien valinnasta, johon löydän hyvää aineistoa pääosin internetistä. Yhdeksi aineistoksi ajattelin ottaa myös valmiita tilastoja ASP-järjestelmästä. Tilastojen

avulla saan opinnäytetyöhön hieman faktatietoja tilin kehityksestä ja käyttäjämäärästä. Esimerkiksi Ylen sivuilla olevan tilaston mukaan ASP-tilit ovat olleet hurjassa kasvussa erityisesti vuosina 2008–2015 (Toivonen 2017).

1.4 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyöni yhtenä menetelmänvalintana oli laadullisen ja määrällisen tutkimusmenetelmän valitseminen. Päämetodologiana tässä opinnäytetyössä on määrällinen menetelmä, mutta työssä esiintyy myös laadullisen tutkimuksen piirteitä (Metsämuuronen 2008, 14). Tällä tavoin saan aineistosta mahdollisimman paljon irti. Kyselyn määrällinen osio koostuu monivalintakysymyksistä. Määrällisessä osiossa rajataan kohderyhmän ulkopuoliset pois, esimerkiksi ensimmäisenä kysymyksenä on ikä, jolloin vastaajista aineisto koostuu vain 18–30-vuotiaista. Määrällisen osion aineiston menetelmänä toimii pääosin luokittelu.

Laadullista menetelmää tässä opinnäytetyössä käytetään kyselyn avovastauksissa. Kysymyksissä on monivalintavaihtoehdot, mutta myös avovastauksia, jos vastaaja ei löydä monivalintavaihtoehdoista itselleen mieleistä vastausta. Tällä tavoin nuorten omat kokemukset ja mietteet tulevat enemmän ilmi, sillä heidän vastauksensa voi olla sellainen, mikä ei käynyt edes mielessä kyselyä tekovaiheessa. Laadullisen menetelmän mukaan ottaminen opinnäytetyöhön työllistää enemmän, koska joudun käsittelemään jokaisen avovastauksen erikseen. Se kuitenkin täydentää tutkimuksen määrällistä osiota, jossa nuorten yksittäiset mielipiteet eivät nouse niin paljon esille.

1.5 Keskeiset käsitteet

Opinnäytetyössäni keskeiset käsitteet juontuvat asunnon käsitteestä. Avaan muutamia tutkimuksen kannalta merkittäviä käsitteitä ja kerron, millä tavalla käsitteet ovat yhteydessä ASP-tiliin. ASP-tili tulee sanasta asuntosäästöpalkkiotili, joka on yksi osa asuntosäästöpalkkiojärjestelmästä. Asuntosäästöpalkkiojärjestelmä on kehitetty tukemaan nuorten ensiasunnon hankintaa. Järjestelmän avulla nuoret saavat helpommin säästettyä asuntoa varten, ja näin ollen myös asuntolainan saaminen onnistuu paremmin. ASP-tilin voi perustaa tekemällä asuntosäästösopimus pankin kanssa.

Ensiasunto on henkilön ensimmäinen asunto, josta hän omistaa yli puolet. ASP-tilin voi avata vain henkilö, joka on ostamassa ensiasuntoa, eli hän ei ole koskaan omistanut yli 50 prosenttia mistään asunnosta tai asuinrakennuksesta. Ensiasunnon ostajalla on mahdollisuus olla maksamatta varainsiirtoveroa asunnosta, jos hän täyttää ensiasunnon ostajan kriteerit, on 18–39-vuotias ja ostaa asunnon vakituiseksi asunnoksi, johon muuttaa puolen vuoden sisään. Sijoitusasunnon hankintaa ajatellen, varainsiirtoverolta ei vältty, vaikka kyseessä olisi ensiasunto. (Verohallinto 2017.)

Asuntolaina on asunnon hankintaa varten otettava laina, mutta asuntolainaa voi saada myös asunnon peruskorjausta varten. Viimeisen muutaman vuoden aikana asuntolainojen korot ovat olleet todella alhaiset, eli käytännössä lainan korko on koostunut pelkästään pankin omasta marginaalista. Korkojen ennakoidaan lähtevän noususuuntaan jo vuoden 2018 lopulla (Parviainen 2017). ASP-järjestelmän yhtenä osiona on ASP-laina, jonka pankki myöntää, kun säästäjä on saanut kasaan 10 prosenttia asunnon hankintahinnasta ja minimisäästöaika on täyttynyt. ASP-lainan nostamisen jälkeen laina kannattaa kilpailuttaa, koska nykyään ASP-lainat ovat kallistuneet lisäkoron vuoksi (Talouselämä 2017).

ASP-lainan korko voi heilahdella markkinoiden mukaisesti, joten lainalle on mahdollista saada valtion korkotukea 10 ensimmäiselle lainavuodelle. Rajana on 3,8 prosentin lainakorko, ja sen ylimenevästä osasta on mahdollista saada korkotukea 70 prosenttia. Matalien asuntolainakorkojen vuoksi korkotuesta ei ole ollut hyötyä viime vuosina, mutta jos korot nousevat huimasti lainan aikana, korkotuki takaa turvallisen ja ilmaisen suojan. (Simola 2015.) Eli jos korko nousee lainan aikana esimerkiksi 6 prosenttiin, ylimenevä osuus on tällöin 2,2 prosenttia, josta saa korkotukea 1,54 prosenttia. Maksettavaksi koroksi jää tällöin 3,8 prosenttia + 0,66 prosenttia = 4,46 prosenttia. Korkotuetulla asuntolainalla on kuitenkin paikkakuntakohtaiset lainojen maksimimäärät, mitkä tulevat tarkemmin esille luvussa 4.

Jos asunto ei pelkästään riitä asuntolainan vakuudeksi, on mahdollisuus saada osalle ASP-lainaa valtiontakaus, mikä helpottaa puuttuvan vakuuden järjestämistä. Maksuongelmien ilmetessä, valtio sitoutuu suorittamaan loput korvauksista, jos asunnon myyntihinta ei yksinään riitä. ASP-lainojen valtiontakaukset ovat maksuttomia, toisin kuin muiden asuntolainojen. Valtion myöntämä takaus on enintään 25 prosenttia ASP-lainasta, kuitenkin maksimissaan 50 000 euroa. Valtiontakaus myönnetään lainoille, jotka ovat pituudeltaan enintään 25 vuotta, kuten myös ASP-lainan maksimilaina-aika 25 vuotta. (Osuuspankki 2018.)

Asuntosäästöpalkkiolaki on laki, joka säätelee asuntosäästöpalkkiojärjestelmää. Laissa on kerrottu järjestelmän perusperiaatteet ja säännökset. Laissa on menettelmät, miten toimitaan esimerkiksi asuntosäästösopimuksen purkautumistilanteissa. Laki on todella suppea, mutta sisältää kaiken oleellisen, jotta ASP-järjestelmän toteuttaminen onnistuu. Myös ASP-tilin säädökset ja rajoitukset ovat peräsin asuntosäästöpalkkiolaista. Asuntosäästöpalkkiolakiin tehdään muutoksia silloin tällöin, mutta ne ovat yleensä hyvin pieniä. Viimeisin muutos lakiin tehtiin vuonna 2016, jonka jälkeen jo 15-vuotias voi tehdä ASP-tilin. (Asuntosäästöpalkkiolaki 20.5.2016/1632.)

Asuntosäästäminen voi olla pitkäaikainen prosessi, sillä asunto on monelle elämän suurin hankinta. Vuonna 2016 tuli voimaan asuntolainojen lainakatto, joka tarkoittaa sitä, että rahoituslaitokset eivät anna lainaa koko asunnon hankintahinnalle. Ensiasunnon ostajien lainakatto on 5 prosenttia ja muiden ostajien 10 prosenttia asunnon hankintahinnasta. Säästäminen on siis lähes joka tilanteessa pakollinen vaihe ennen kauppakirjan allekirjoittamista, sillä harva pankki antaa asuntolainaa, ellei hakijalla ole ollenkaan säästöjä. Lainan saaminen ilman säästöjä on toki mahdollista, vaikka lainakatto ei ole täytynyt, jos tulot tai vakuudet ovat erinomaiset. (Pietiläinen 2016.) Asuntosäästämisen yleisin vaihtoehto nuorille on ASP-tili, jolla säästetään ensiasunnon hankintaa varten. Asuntosäästäminen onnistuu riskittömästi myös säästötilillä tai määräaikaistilillä. Suuremmalla riskillä, mutta ehkä paremmalla tuotolla olevia rahastoja tai osakkeita voi myös käyttää asuntosäästämiseen. (Asuntosäästäminen 2017.)

1.6 Aikaisemmat tutkimukset aiheesta

Asp-tilistä on paljon aikaisempia opinnäytetöitä, mutta ei juurikaan muita tutkimuksia. Vuonna 2013 julkaistu Armend Abazin opinnäytetyön keskeisenä ideana on nuorten tietoisuus ASP-järjestelmästä. Tutkimus on tehty teemahaastatteluna pääkaupunkiseudulla asuville 18–30-vuotiaille nuorille. Tässä tutkimuksessa halettiin selvittää, ovatko nuoret tietoisia tai kiinnostuneita asuntosäästöpalkkiojärjestelmästä. Tulokseksi Abazi sai sen, että nuoret ovat kiinnostuneita ensiasunnon hankinnasta, mutta he eivät ole kovin tietoisia ASP-järjestelmästä. (Abazi 2013.)

Kalle Alesmaan opinnäytetyö käsittelee koko ASP-järjestelmää. Työn tavoitteena on selvittää ASP-tilin hyötyjä sekä kehityskohteita. Lisäksi työssä selvitetään ASP-järjestelmän uudistuksien hyödyllisyyttä. Vuonna 2015 tehty tutkimus on suoritettu kahdeksalle ensiasunnon omistavalle nuorelle, joista puolet käyttivät asunnon hankinnassa ASP-tiliä. Loput puolet olisivat käyttäneet ASP-järjestelmää, jos he olisivat olleet tietoisia tästä. Tutkimuksessa hyödylliseksi koettu ASP-järjestelmä sai kehuja hyvästä lisäkorosta sekä takauksettomasta asuntolainasta. Kehityskohteena nousee ilmi ASP-järjestelmän tiedottamisen ja markkinoinnin puute. (Alesmaa 2015.)

Emma Tuomen tuore tutkimus ASP-järjestelmän hyödyllisyydestä nuorelle ensiasunnonostajalle on kirjoitettu vuonna 2017. Hänen tutkimuksesta selviää, miten tietoisia nuoret ovat ASP-järjestelmästä tai ASP-tilistä. Hänen opinnäytetyössään hän halusi myös selvittää, mistä nuoret ovat saaneet tietonsa järjestelmää kohtaan sekä mistä he toivoisivat saavansa tietoa. Tuomi teki myös vertailulaskelmia ASP-lainan ja tavallisen asuntolainan kesken. Hän keräsin aineiston jakamalla kyselylomakkeen Facebookissa Oma Säästöpankki-sivuilla. Tutkimuksen tuloksena selvisi, että ASP-järjestelmä on suurimmalle osalle nuorista tuttu, mutta puutteita tietoisuudesta löytyy. Nuoret halusivat enemmän tietoa järjestelmästä pankin henkilökunnalta joko koululla, eri internetsivuilla tai pankissa asioidessaan. (Tuomi 2017.)

Yllä olevat opinnäytetyöt keskittyvät ASP-järjestelmään kokonaisuudessaan, kun taas Jenna Niemisen tutkimus aiheesta ASP-tili, keskittyy pelkästään tiliin. Niemisen vuonna 2014 kirjoitetun työn tavoitteena oli tutustua asuntosäästöpalkkiotiiliin tuotteena sekä löytää sen hyödyt ensiasunnon ostajalle. Hän on ottanut huomioon vuoden 2014 asuntomarkkinatilanteen sekä valtiovarainministeriön valmisteleman ehdotuksen lainakatosta. Nieminen teki kyselyn kahdelle pankissa työskentelevälle asiantuntijalle. Hänen mielestä ASP-tili pitäisi olla jokaisella nuorella säästäjällä, koska hyvät korot, korkotuki ja edullinen ASP-laina ovat tilin hyviä ominaisuuksia. Kehityskohteiksi hän on nostanut esille ASP-lainan pienet enimmäismäärät, sekä alaikärajan laskemisen. (Nieminen 2014.)

Vaikka edellä esitellyissä tutkimuksissa ja tavoitteissa on paljon samaa, kuin minun opinnäytetyön tavoitteissa ja tutkimuskysymyksissä, on myös kuitenkin selviä eroja. Edellä mainitut opinnäytetyöt ovat pohjautuneet enemmän koko ASP-järjestelmään, eikä pelkästään tiliin. Vaikka Jenna Niemisen tekemä tutkimus kuulostaa tavoitteineen hyvin samalta kuin minun tutkimukseni, hän ei ole huominnut nuorten kokemuksia lainkaan, vaan on tehnyt tutkimuksen kirjallisuuteen ja pankin työntekijöiden mielipiteisiin pohjautuen (Nieminen 2014). Lisäksi erona on se, että tekemäni tutkimus pohjautuu nimenomaan Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoihin. Ainoa samantyylinen opinnäytetyö Lapin ammattikorkeakoulussa on Tiia Riskilän kirjoittama tutkimus aiheesta nuorten rahoituksen tarve ensiasunnon ostoon. Opinnäytetyössä käsitellään vain pieni osa ASP-tiliä, joten sen vuoksi minun työlleni on sopiva tila Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijana.

2 ASP-TILI

2.1 ASP-tilin periaatteet

ASP-tili on tarkoitettu 15–39-vuotiaille nuorille helpottamaan asunnon hankintaa ja asuntoluoton saamista. Ehtona kuitenkin on, että nuori ei ole aiemmin hankkinut ensiasuntoa, ja jos nuori on alaikäinen, hän on omalla työllään ansainnut tilille menevät rahat. (Talouselämä 2016.) ASP-järjestelmään kuuluu ASP-tilin lisäksi ASP-rahoitus ja valtiontakaus (Makkonen 2016, 92). ASP-tilin tarkoituksena on säästää rahaa 10 prosenttia asunnon hankintahinnasta, mikä helpottaa asuntolainan saamista. Tilille tehtävät talletukset voivat olla 150–3 000 euroa joka vuosineljännes. (Osuuspankki 2018.)

ASP-tilin avaaminen käy todella kätevästi, sillä soittamalla omaan pankkiin he voivat avata sinulle tilin ja he lähettävät asuntosäästösopimuksen postitse. Sopimus täytyy vain lukea, allekirjoittaa sekä postittaa takaisin ja säästäminen voi alkaa. Tilin avaamisvaiheessa asunnon hankintahinta ei tarvitse olla tarkasti selvillä, vaan sitä voi päivittää myöhemmin. Tiliin voi laittaa myös toiminnon, jolloin joka kuukauden tietyinä päivinä siirtyy sovittu summa automaattisesti ASP-tilille. Esimerkiksi laittamalla 50 euroa tilille kuukausittain varmistaisi sen, että joka vuosineljännes tilille siirtyy rahaa minimivaatimisten verran ja kahden vuoden kulluttua vähimmäissäästötavoite on täyttynyt.

ASP-tililtä ei kuitenkaan voi ottaa rahaa, joten rahaa kannattaa laittaa tilille hyvin varovaisesti, varsinkin alussa. Jos rahatilanne on tiukka, tilille ei ole pakko laittaa rahaa, vaan säästämisen voi väliaikaisesti keskeyttää. Tilin lopettaminen on ainoa keino saada rahat ulos tililtä. Tilin voi kuitenkin tehdä uudelleen, mutta silloin ei saa enää lisäkorkoa tilillä oleville rahoille. ASP-tilille maksetaan kuitenkin aina 1 prosentin talletuskorko, riippumatta siitä onko tiliä lopetettu välissä. Lisäkorko on ensimmäisen viiden vuoden ajan 2–4 prosenttia pankista riippuen, mutta nykyään 3 tai 4 prosenttia on hyvin yleinen pankkien tarjoama lisäkorko. Lisäkoron saa kuitenkin tilille vasta, kun säästötavoite on saavutettu ja asuntokaupat tehty. (Finanssivalvonta 2015.)

Kun 10 prosenttia asunnon hankintahinnasta on säästetty vähintään kahdeksan kalenterivuosineljänneksen aikana, pankki myöntää asuntolainan 90 prosentille asunnon hankintahinnasta (Makkonen 2016, 92). Kuten aiemminkin tuli ilmi, uuden asuntolainan lainakaton lakiuudistuksen myötä ensiasunnon ostajien on säästettävä vain 5 prosenttia asunnon hankintahinnasta (Nordea 2018). Jos ASP-säästäjä haluaakin ostaa jo asunnon, eikä hänellä ole tarvittavaa 10 prosenttia kasassa, hän voi lopettaa tilin, jolloin hän saa säästämillään rahoilla toisen asuntolainan, johon tarvitaan vain 5 prosenttia asunnon hankintahinnasta. Toinen asuntolaina ei tällöin kuitenkaan ole välttämättä ASP-lainan veroinen, sillä esimerkiksi maksuton valtiontakaus kuuluu vain ASP-lainaan. Ideana tässä on se, että ASP-tiliä voi käyttää myös yleisesti asuntosäästämiseen.

2.2 ASP-tilin kehittyminen

ASP-tili on ollut asiakkaiden saatavilla vuodesta 1982 saakka, mutta 1990-luvun alussa se oli erityisen suuressa suosiossa. Tällöin asuntolainojen korot olivat parhaimmillaan jopa 15–20 prosenttia, joten ASP-järjestelmä on ollut pelastus monelle ensiasunnon ostajalle. (Talouselämä 2013.) Korkotaso madaltui 2000-luvulla, joka näkyi myös negatiivisesti tilien määrässä (Juupaluoma 2014). Viimeisen kymmenen vuoden aikana ASP-tilit ovat olleet taas nousussa. Vuonna 2007 ja 2008 ASP-tiliä avattiin noin 2 400 kappaletta vuodessa, mutta vuodesta 2009 asti tili on ollut hurjasti kasvusuuntainen. Vuonna 2009 tilejä avattiin jo 14 458 kappaletta, ja siitä saakka nousu on ollut lähes joka vuosi kasvamaan päin. (Toivonen 2017.)

Suosituimmat vuodet ASP-tilin avaamiselle on ollut vuosina 2013–2016. Silloin tilejä avattiin vuodessa jopa noin 30 000–35 000 kappaletta. Vuoden 2017 kesäkuuhun mennessä tilejä oli avattu jo 17 666 kappaletta. Syynä tähän tilin suureen suosioon viime vuosina on ikärajojen laajentaminen sekä yleisen lainakaton käyttöönotto. ASP-tilien lukumäärä ei kuitenkaan johda aina asuntolainaan saakka, sillä tilejä avataan huomattavasti enemmän kuin mitä lainoja nostetaan. Vuonna 2010 ASP-lainoja oli noin 7 000 kappaletta, kun taas vuoden 2017 syyskuussa lainojen määrä oli jopa 34 000 kappaletta. Muutama vuosi sitten aloitetuiden

ASP-tilien minimisäästövuodet alkavat pikkuhiljaa täyttyä, joten asuntokauppojen odotetaan vilkastuvan tulevina vuosina. (Toivonen 2017.)

2.3 ASP-tilin hyödyt

ASP-tilin yhtenä hyötynä on sen laaja ikähaarukka, eli 15–39-vuotiaat voivat tehdä tilin. 15-vuotiaat voivat tehdä talletuksia kesätyörahojen lisäksi esimerkiksi koulusta saaduista stipendeistä (Talouselämä 2016). Myös kotityöt ja esimerkiksi marjojen poimimisesta saadut tulot hyväksytään tallennettavaksi ASP-tilille. Nordean kiinnitysluottopankin toimitusjohtajan Tom Millerin mukaan lakia on helppo kiertää, sillä osa ASP-säästäjän vanhemmat saattavat maksaa imuroinnista tai muista kotitöistä 50–1000 euroa. (Toivonen 2017.) Puolestaan ASP-tilin avaaja voi olla tilin avatessaan nykyään jopa 39-vuotias tai, jos säästäminen aloitetaan yhdessä aviopuolison kanssa, riittää kuin toinen henkilöistä täyttää tilin ikäehdon (Nordea). Puolisoilla on myös halutessaan mahdollista yhdistää kaksi eri ASP-tiliä, jolloin saa yhden yhteisen asuntolainan (Säästöpankki 2018).

Tilin hyötyihin luetaan myös sen joustavuus. Tilille tallennettavat säästöt voivat olla 150–3 000 euroa vähintään kahdeksana vuosineljänneksenä (Taloustaito 2015). Eli toisena neljänneksenä rahaa voi laittaa huomattavasti enemmän oman taloudellisen tilanteen mukaisesti. Jos kuitenkin taloudellinen tilanne on heikko, voi rahan laittamisen tilille ns. keskeyttää ja jatkaa taas taloudellisen tilanteen kohdennuttua. Tällöin kuitenkin on huomioitava, että tilin vähimmäissäästö määrä eli kaksi vuotta, tulee pidentymään. Lisää joustavuutta tarjoaa se, että ASP-sopimus on mahdollista siirtää toiseen pankkiin, jos esimerkiksi asiakas päättää ottaa asuntolainan muualta tai vaihtaa pankkia kesken säästämisen (Finanssivalvonta 2015).

ASP-tilin tekeminen ei sido säästäjää lopullisesti mihinkään. Keskeyttämisen lisäksi tilin voi halutessaan myös lopettaa. Tilin lopettaminen onnistuu helposti, jolloin pankki palauttaa tilillä olevat rahat toiselle pankkitilille. Jos tilin haluaa kuitenkin tehdä joskus uudestaan, se on mahdollista. Eli tilille laitettavat rahat pysyvät siellä siihen saakka, kunnes tili lopetetaan tai säästämistavoite on täytynyt asuntolainaa varten. ASP-lainan edut ovat monipuolisesti kannattavat. Lainalle tarvitaan aina vakuus, mutta ASP-lainalle vakuudeksi riittää yleensä ostettava

asunto. Jos kuitenkin tarvitaan lisävarmuutta, ASP-lainaan kuuluu maksuton valtiontakaus. ASP-lainalle saa lisäksi valtion korkotukea jopa 70 prosenttia yli 3,8 prosentin ylittävästä korosta 10 vuoden ajaksi. (Valtionkonttori 2014.)

ASP-tilin hyötyihin luetaan myös aiemmin esille tulleita asioita. Esimerkiksi korot ovat todella tilissä todella hyvät, varsinkin jos säästäminen menee siihen pisteeseen, että asuntokauppa syntyy. Silloin säästämiselle rahoille saa jopa 5 prosentin vuotuisen koron, mikä on paljon, kun kyseessä on kuitenkin pelkästään tili. ASP-tilin korot ovat veronalaista tuloa, eli niistä ei tarvitse maksaa lähdeveroa, jos tilin säästöt käytetään ensiasuntoon (Simola 2015).

2.4 ASP-tilin kehittämiskohteet

ASP-tili koetaan todella hyvänä säästämismuotona ensiasunnon ostajille, sillä internetistäkään ei löydy juurikaan artikkeleita tai uutisia, missä tulisi esiin ASP-tilin huonoja puolia tai kehittämiskohteita. Aiemmin on kuitenkin tehty tutkimuksia, missä nuoret kertovat kokemuksiaan tilistä ja siellä on noussut esiin tilin heikkouksia. On käynyt ilmi, että ASP-rahoituksella ostetun asunnon vuokraaminen on mahdollista korkotukiaikana vain enintään kahdeksi vuodeksi (Simola 2015.). Se on tietenkin yksi huono puoli, sillä harva tietää asunnon ostovaiheessa, jos yllättävät elämäntilanteet pakottavat muuttamaan esimerkiksi ulkomaille muutamaksi vuodeksi.

Korkotuetuilla ASP-lainoilla on kuitenkin paikkakuntakohtaiset enimmäismäärät, kuinka paljon lainaa voi saada. Helsingissä asunnon hinnat ovat Suomen kalleimmat, joten lainan määrä on siellä alueella suurin, 180 000 euroa. Seuraavaksi suurin lainan määrä, 145 000 euroa, on Espoon, Kauniaisen ja Vantaan alueella. Muualla Suomessa lainan määrä on enintään 115 000 euroa, mikä on noussut esille yhtenä ASP-lainan haittapuolista. (Säästöpankki 2018.) Aviopuolisot asunnonostajina voivat saada asuntoon saman verran ASP-korkotukilainaa, kuin yksittäinen ASP-säästäjä (Simola 2015). Tämä on myös yksi huonoista puolista, koska he voisivat kuitenkin tehdä ASP-tilit myös erikseen, jolloin molemmat saisivat erikseen ASP-lainaa yhtä paljon, kuin he saavat sitä yhdessä.

2.5 ASP-tilin avaamiseen sopiva aika

ASP-tili kannattaa aukaista tarpeeksi ajoissa, eikä jättää viimeiselle parille vuodelle ennen asunnon ostamista. Hyvät hyödyt tilistä saa, kun aloittaa säästämisen jo 15-vuotiaana. Jo pieni määrä kuukaudessa edesauttaa säästämistä tulevaisuuden kannalta. Lisäkoron käynnistäminen kannattaa kuitenkin aloittaa vasta täysikäisyyteen tultaessa, jos asunnon hankinta ei ole ajankohtainen vielä 18–20-vuotiaana. Tällöin 15-vuotias ASP-tallettaja on parhaimmillaan säästänyt jo noin 3 vuoden ajan rahaa tilille, mille hän saa 1 prosentin talletuskoron. Kun hän täyttää 18-vuotta, lisäkorko lähtee rullaamaan seuraavaksi viideksi vuodeksi. Eli hänen ollessa 23-vuotta, hän on säästänyt tilille 8 vuoden ajan, joista hän saa 1 prosentin talletuskoron ja viimeiseltä viideltä vuodelta lisäkoron 2–4 prosenttia.

Jos asunnon osto ei kuitenkaan ole mielessä kovin nuorena, ASP-tili kannattaa avata vasta, kun asunnon ostaminen on ajankohtaista seuraavan viiden vuoden aikana. Mielestäni kuitenkin tili kannattaa tehdä ennemmin hieman ajoissa, kuin liian myöhään. Jos tili ehtii olla vain esimerkiksi 3 vuotta ennen asunnon ostamista, lisäkorko on huomattavasti vähemmän, kuin jos tili ehtisi olla viisi vuotta ennen ensiasunnon osto.

Parhaan lisäkoron kuitenkin saa, kun ASP-säästäjä laittaa tilille maksimitalletukset ensimmäisten vuosineljännesten aikana eli tallettaa ensimmäisen vuoden aikana 12 000 euroa ja tarvittaessa loput heti toisen säästämisvuoden alussa. Kun tilillä on ensimmäisen vuoden jälkeen tavoitesumma jo valmiina, ne kasvavat rutkasti enemmän korkoa seuraavien lisäkorkovuosien aikana. Tämä eniten korkoa tuottava vaihtoehto on luultavasti hieman harvinainen varsinkin opiskelijoiden keskuudessa. Harvalla opiskelijalla ehkä on niin paljon ylimääräistä rahaa, että sijoittaisi vuodessa 12 000 euroa ASP-tilille ja antaisi rahojen olla siellä monta vuotta. (Saarenpää 2015)

Tämä olisi erittäin hyvä säästämismuoto asunnonhankintaa ajatellen, sillä talletetut rahat kasvaisivat jopa yli 23 prosenttia. Esimerkiksi, jos asunnon hankintahinta olisi 120 000 euroa ja tavoitesäästösumma ASP-tilille olisi 12 000 euroa.

Säästäjä laittaisi joka vuosineljännes tilille 3 000 euroa, joten ensimmäisen vuoden jälkeen tavoitesumma on kasassa. Hän ostaa ensiasunnon viiden vuoden kuluttua tilin avaamisesta, jolloin 12 000 euroa on kasvanut tilillä korkoa jopa 2 782 euroa. Tässä säästömuodossa täytyy kuitenkin muistaa se, että lisäkorkoa ei saa, ellei asuntokauppoja synny eli jos rahat pelkästään sijoittaa, ne kasvavat korkoa 1 prosentin verran. (Saarenpää 2015.)

Kerron nyt esimerkkitapauksen, jossa ASP-tili avataan jo 15-vuotiaana henkilölle nimeltä Pekka. Hän on kesäisin töissä kaupassa apulaisena, jossa hän tekee 30 tuntia töitä viikossa. Hänen palkkansa on 7,4 euroa tunnilta ensimmäisenä kesänä. Hän saa palkkaa kuukaudessa noin 950 euroa, josta hän laittaa ASP-tilille 200 euroa kesä- ja heinäkuussa. Eli kesän aikana Pekka säästää ASP-tilille 400 euroa. Syksyllä Pekka menee kotipaikkakunnalla sijaitsevaan lukioon ja hän saa osa-aikaisia töitä samasta kaupasta. Pekka työskentelee iltatöitä 10 tuntia viikossa, ja saa palkkaa noin 320 euroa kuukaudessa. Vanhemmat kannustavat ASP-säästämiseen, ja niinpä Pekka laittaa tilille 50 euroa joka kuukausi. Keväällä kesäloman alussa Pekalla on ASP-tilillä jo 900 euroa säästöissä. Kesätöissä hänen palkkaansa on nostettu 8,9 euroon tunnilta, ja hän tienaa kesältä noin 1 200 euroa kuukaudessa. (Kaupan alan työehtosopimus 2017, 176.)

Hän jatkaa samaa linjaa, eli laittaa ASP-tilille omalla työllään ansaittua rahaa lähes joka kuukausi. Seuraavana kesänä hänen palkkansa nousee taas, jolloin hän saa tunnilta 10,4 euroa. Hän nostaa tilille laitettavan rahan määrää pikkuhiljaa, jolloin hän säästää jo toisena lukiovuotena 1 100 euroa ja kolmantena 1 200 euroa. Lisäksi Pekka saa valmistuttuaan lukiosta 400 euron edestä stipendejä, joista hän päättää laittaa puolet ASP-tilille. Pekan ollessa täysi-ikäinen hänellä on säästöissä ASP-tilillä jo 3 400 euroa, jolle on kasvanut 1 prosentin talletuskorkoa. Täysi-ikäiseksi tultuaan Pekan tilin lisäkorko lähtee rullaamaan seuraavaksi viideksi vuodeksi. (Kaupan alan työehtosopimus 2017, 176.)

Pekka pitää lukion jälkeen välivuoden ja on samaisessa kaupassa töissä kokoaikaisena. Hänen työtuntinsa ovat nousseet 37,5 tuntiin viikossa ja hän saa palkkaa bruttona noin 1 750 euroa kuukaudessa. Hän laittaa ASP-tililleen 200 euroa

joka kuukausi, jolloin hän tienaa välivuotensa aikana 2 800 euroa ASP-tilille. Syksyllä Pekka lähtee 3,5 vuotta kestävänsä tradenomikouluun. Hänen suunnitelmassa on ostaa asunto valmistumisen ja vakituisen työpaikan löydettyä. (Kaupan alan työehtosopimus 2017, 176.)

Ensimmäisten kahden vuoden opintojen aikana Pekka työskentelee kesäisin samassa kaupassa töissä, mutta opiskelee muuten. Hän saa kahden vuoden aikana talletettua tilille 1 100 euroa. Kolmantena vuonna Pekka aloittaa harjoittelun mainostoimistossa, josta hän saa osa-aikaisia töitä, sekä tulevalle kesälle kesätöitä. Pekka saa viimeisen opiskeluvuoden aikana talletettua tilille jopa 2 400 euroa. Heti valmistuttuaan Pekka saa vakituisen työpaikan samasta mainostoimistosta, jolloin hän säästää asuntoa varten tilille vielä 400 euroa kuukaudessa neljän kuukauden ajan. Pekka löytää sopivan asunnon, jonka hinta on 110 000 euroa. Hän on säästänyt tililleen 11 300 euroa, eli yli 10 prosenttia asunnon ostohinnasta, joten lainan saaminen onnistuu. Lisäksi Pekka saa rahoilleen viimeiseltä viideltä vuodelta jopa 5 prosenttia verovapaata korkoa.

Esimerkkitapaus on hyvä malli jokaiselle nuorelle, kuinka ASP-säästäminen onnistuu huomaamattomasti ja suhteellisin pienillä talletuserillä. Pekka on kuitenkin ahkera työntekijä, kun työskentelee myös opintojen ohessa. Parhaan tuoton Pekka olisi kuitenkin saanut, kun hänellä olisi ollut mahdollisuus laittaa tilille mahdollisimman paljon rahaa ensimmäisten tilivuosien aikana, mikä on tietenkin hieman epärealistista ottaen huomioon Pekan nuoren iän.

3 ASP-TILI NUORTEN KESKUUDESSA

3.1 Kysely nuorille

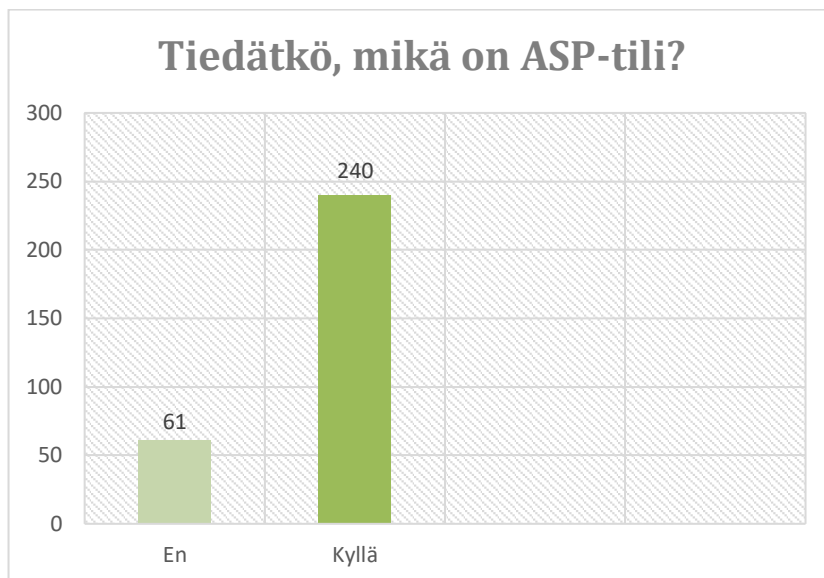
Kysely koostuu 12 eri kysymyksestä, riippuen edellisen kysymyksen vastauksesta. Jos vastaaja tietää, mikä on ASP-tili, kysely on pidempi kuin vastaajan ollessa epätietoinen kyseisestä tilistä. ASP-tilin omistaneiden opiskelijoiden vastaukset muodostavat pääaineiston, sillä heidän kautta selviää nuorten kokemukset tilistä. Kysymykset ovat monivalintakysymyksiä, mutta useassa kysymyksessä on yhtenä vastausvaihtoehtona: ”Jokin muu, mikä?”, jonka valittuaan nuoret voivat kirjoittaa omin sanoin vastauksen kysymykselle. Tällä tavoin nuorten omat kokemukset ja mielipiteet tulevat paremmin ilmi.

Lisäksi kyselyssä on kaksi kysymystä, joihin voi vastata valitsemalla monta eri vastausvaihtoehtoa. Esimerkiksi kysymys 9, jossa kysytään ASP-tilin hyötyjä, opiskelijat voivat raksittaa niin monta vaihtoehtoa, kuin heidän mielestään tilissä on hyötyjä. Jos nuori kokee tilin hyödyiksi sen, että säästäminen on helpompaa ja tilistä saa hyvät korot, hän voi valita molemmat, eikä tarvitse valita niiden väliltä. Näin nuoret voivat valita kaikki ne vaihtoehdot, mistä he ovat kokeneet saavansa jotakin hyötyä. Lisäksi kysymykseen, missä kysytään tilin kehityspuolia, voi valita monta vastausvaihtoehtoa.

Kysely lähetettiin kaikille Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoille maanantaina 19.3.2018 kello 15:20. Tavoitteena oli saada vähintään 200 vastausta nuorilta, jotta saa tarpeeksi kattavan empiirisen osuuden aikaiseksi. Kysely sulkeutui keskiviikkona 28.3.2018 noin kello 11:00. Vastauksia tuli 384 kappaletta, joista kohderyhmän eli 18–30-vuotiaiden vastanneiden osuus oli 301 vastausta. Eli lopullisen empiirisen tutkimuksen aineisto koostuu 301 nuoren vastauksesta. Tekstissä puhutaan paljon ”nuorista” tai ”kyselyyn vastanneista”, heillä tarkoitetaan kohderyhmää.

3.2 Nuorten tietoisuus ASP-tilistä

Tutkimuksen yhtenä tavoitteena oli selvittää, ovatko nuoret tietoisia ASP-tilistä ja, jos ei ole, haluaisivatko he tietoa tilistä. Kuten alla olevasta kaaviostakin 1 nähdään, tuloksien mukaan yli 240 nuorta ovat tietoisia ASP-tilistä. Loput noin viidesosa vastanneista, ei tiennyt, mikä on ASP-tili. Tilistä tietämättömien osuus on suuri, sillä kaikki vastanneet ovat täysi-ikäisiä ja tilin voi kuitenkin tehdä jo 15-vuotiaankin. Lisäksi on huomioitava se että, vastanneet ovat korkeakouluopiskelijoita, joiden koulutus kestää enimmillään neljä vuotta ja useat vastaajat ovat jo viimeistä vaille valmiita työelämäänsä. Tili olisi järkevä tehdä jossakin vaiheessa korkeakouluopintoja, jos ei kouluttaudu enää sen jälkeen. Vuokralla asuminen on juuri nyt ajankohtaisempaa monelle opiskelijalle kuin oman asunnon hankinta.

Kaavio 1. Nuorten tietoisuus ASP-tilistä

Nämä nuoret, jotka eivät olleet tietoisia tilistä vastasivat seuraavaksi lisäkysymyksen, mistä selvisi, haluaisivatko he lisää tietoa tilistä. Kuten kaaviostakin 2 käy ilmi, vastauksia oli 61, joista 42 haluaisi lisää tietoa tilistä. Loput 19 ei halunnut lisää tietoa tilistä, jonka yleisimpänä syynä kaaviosta 3 selviää se, että asunnon hankinta ei ole ajankohtainen. Lisäksi yksi henkilö oli ostanut asunnon jo ilman ASP-tiliä sekä kaksi henkilöä ei koe ASP-tilin olevan kiinnostava. Suurin osa kuitenkin näistä henkilöistä, kenelle ASP-tili ei ole tuttu, ilmoitti haluavansa lisätietoja

tilistä. Nuorille pitäisi saada mahdollisimman paljon tietoa tilistä ja koko järjestelmästä, koska selvästi tilin avaaminen kiinnostaisi heitä, mutta he eivät vain ole olleet tietoisia ASP-tilistä.

Kaavio 2. Nuorten halukkuus lisätiedosta tiliä kohtaan

Kaavio 3. Kiinnostuksen puute ASP-tiliin

ASP-järjestelmä on asia, mitä pankit mainostavat todella vähän, ja käyttökokeuksiakaan ei löydy paljon internetistä. Työn tavoitteena oli myös selvittää, millä tavoin nuoret haluaisivat lisää tietoa tilistä. Kuten kaavio 4 kertoo, nuorten mielestä paras vaihtoehto tulla tietoisemmaksi tilistä olisi se, että koululla käytäisiin

esittelemässä aihetta. Esimerkiksi jonkun seminaarin tai oppitunnin yhteydessä pankin työntekijä voisi käydä pitämässä pienen esittelyn aiheesta. Positiivinen ja tyhjentävä esitys saattaisi saada monta nuorta innostumaan tilistä.

Toiseksi suosituimmaksi vaihtoehdoksi ilmeni se, että nuoret ottavat itse selvää internetistä ASP-tilistä ja sen toimintaperiaatteista. ASP-järjestelmä on nyt ajan-kohtainen ja nuorten ensiasunnon osto on yleistynyt viime vuosien aikana, niin pankkien pitäisi kiinnittää tähän huomiota heidän internetsivuillaan. (Kaleva 2018) Kaaviosta 4 nähdään, että nuorista 7 puolesta toivoo, että pankin henkilökunta ottaisi yhteyttä. Yhtenä vastauksena oli, että pankit tekisivät esitteitä, jotka olisivat helposti tilistä kiinnostuneiden saatavilla, esimerkiksi koululla. Se voisi olla toimiva idea, sillä se työllistäisi pankin henkilökuntaa vain esitteen tekemisen verran, jonka jälkeen opiskelijat olisivat itse yhteydessä pankkiin.

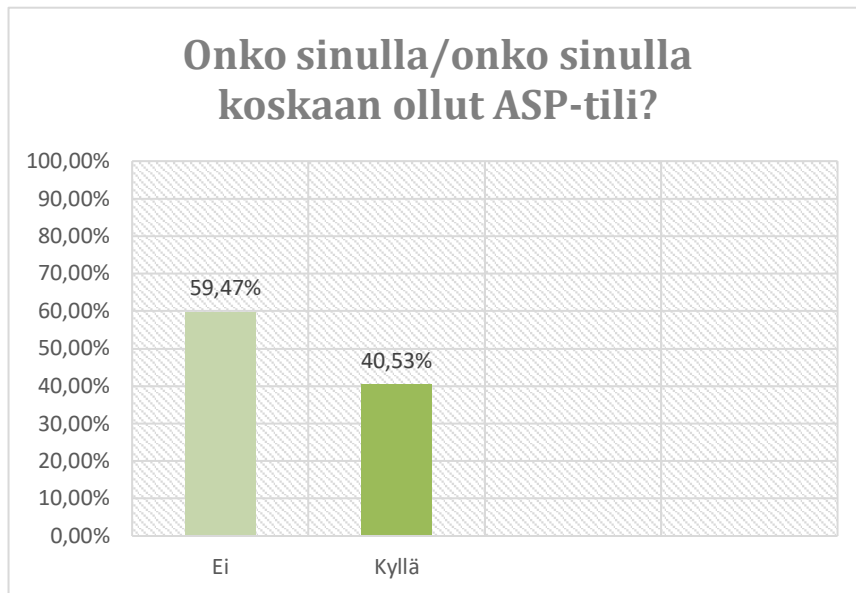

Kaavio 4. Nuorten toivoma tapa saada lisätietoa ASP-tilistä

3.3 ASP-tilin omistaneet nuoret

Vaikka viides osa nuorista ei ollut tietoisia ASP-tilistä, kaaviosta 5 nähdään, että silti hieman yli 40 prosentilla kyselyyn vastanneista on nyt tai on joskus ollut tili. Se on suuri luku, sillä lähes puolilla nuorista on joskus ollut tili. Se ei kuitenkaan tarkoita, että nämä henkilöt olisivat ostaneet ensiasunnon tilin avulla tai että säästäminen on vielä kesken. Tilin voi lopettaa, missä vaiheessa tahansa, kuten myös

kaaviosta 9 huomataan, että lähes 13 prosenttia ASP-tilin omistaneista nuorista on niin tehnyt. Tilin omistaneilla olisi hyvä jakaa kokemuksiaan tilistä opiskeluka- vereilleen, jotta loputkin tilistä tietämättömät saisivat tarvittavan tiedon lähipiiristä.

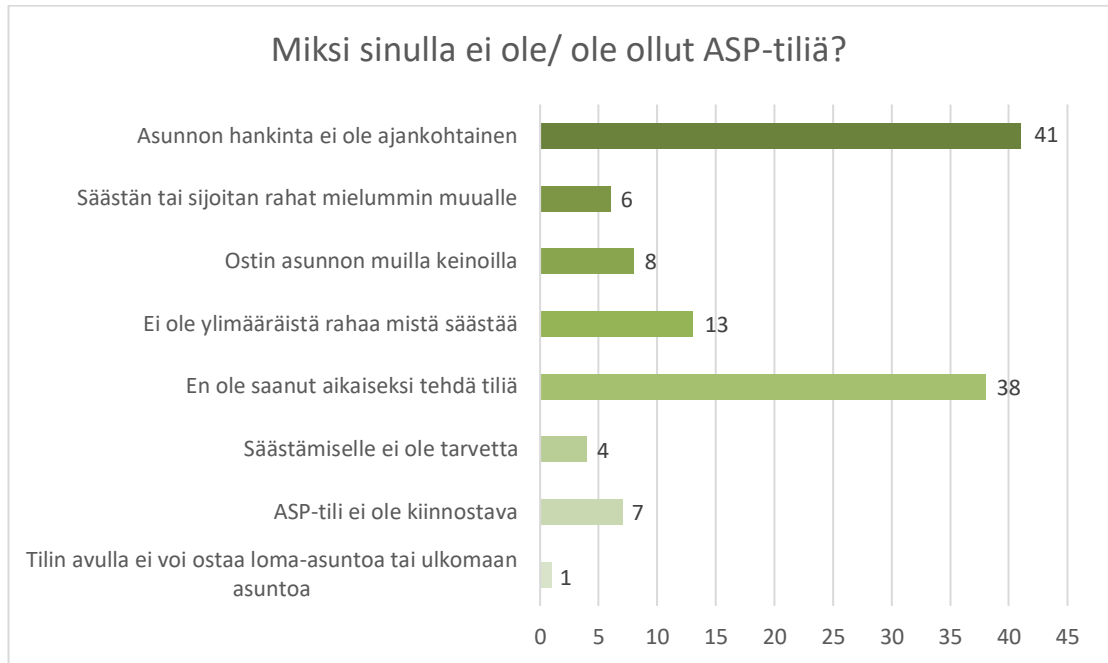

Kaavio 5. ASP-tilin omistaneet nuoret

Nuoria, jotka tiesivät tilistä, mutta eivät ole koskaan tehneet sitä on lähes saman verran, kuin tilin joskus omaavia henkilöitä, eli vajaa 40 prosenttia kohderyhmästä. Halusin kysyä heiltä, että ovatko he kokeneet jonkin erityisen syyn, mikseivät ole koskaan tehnyt ASP-tiliä. Kuten kaavio 6 kertoo, yleisin syy on se, että asunnon hankinta ei ole ajankohtainen. Heitä oli 41 vastajaa 118 vastaajasta, kun taas 38 vastaajaa ilmoitti syyksi, ettei ole saanut aikaseksi tehdä tiliä. Se on yllättävän yleinen ongelma, sillä nuoret ajattelevat tilin tekemisen olevan vaikeampaa kuin se todellisuudessa on.

Kaaviosta 6 nähdään, että erilaisia syitä on paljon. Yleisimmiksi syiksi nousivat myös rahan puute asuntosäästämistä ajatellen, mikä on tietenkin ymmärrettävää huomioiden sen, että kysely on lähetetty opiskelijoille. Kahdeksan henkilöä ilmoittaa, että on ostanut asunnon ilman ASP-tiliä. Lisäksi osa nuorista vastasi, ettei ASP-tili ole kiinnostava ja säästämiseksi ei ole tarvetta. Usealla nuorella on käytössä myös erilaisia säästömuotoja ja rahastoja, jotka voivat olla yhtä toimivia ratkaisuja ensiasunnon hankintaa ajatellen. Yksi henkilö vastasi, ettei ole tehnyt

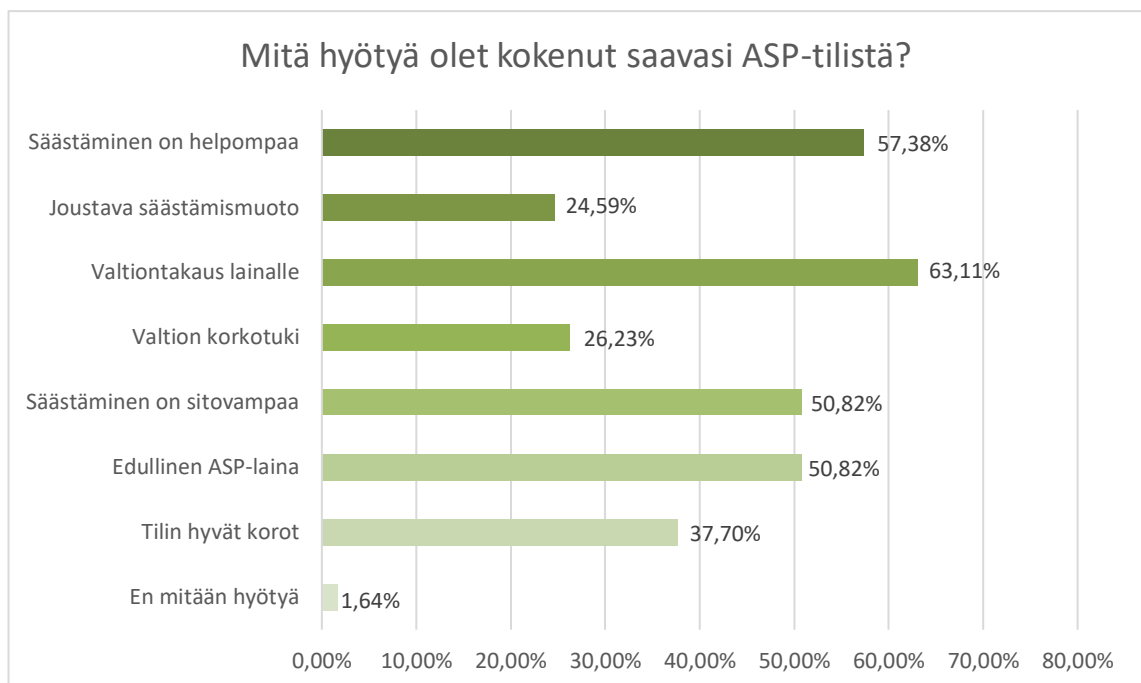
tiliä, koska sen avulla ei voi ostaa loma-asunnoksi kirjattua asuntoa tai ulkomailla sijaitsevaa asuntoa.

Kaavio 6. Syyt, miksi nuoret eivät olet tehneet ASP-tiliä

4 ASP-TILIN HYÖDYT JA KEHITYSKOhteET

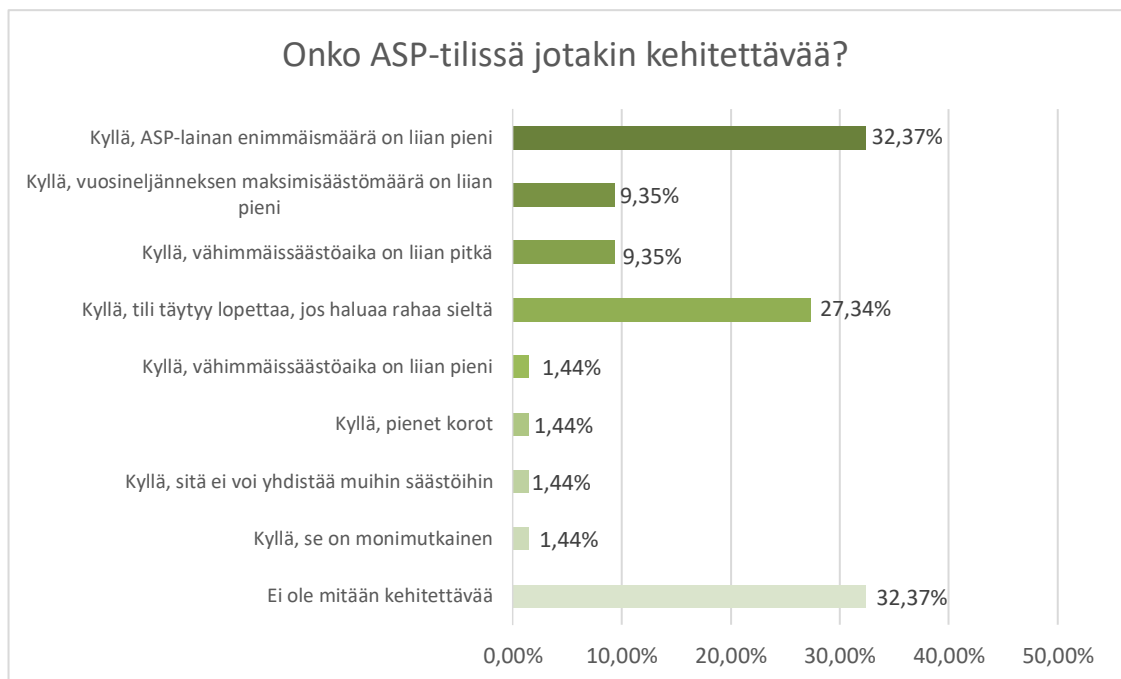
Nuoret ovat kokeneet hyötynensä ASP-tilistä paljon, sillä vain 1,64 prosenttia tilin omistaneista ilmoittaa, ettei ole hyötynyt tilistä millään tavalla. Yli puolet vastanneista kokee säästämisen olevan helpompaa ja sitovampaa tilin avulla. Suurin hyöty tilin omistaneiden mielestä on kuitenkin valtiontakaus lainalle, minkä saa, kun asuntolaina on nostettu. Jopa 63 prosenttia nuorista pitää valtiontakausta yhtenä tilin hyötynä. Myös edullinen ASP-laina nousee kaaviossa parhaimpien hyötyjen listalle. Lisäksi tilin hyvät korot, valtion korkotuki sekä tilin joustava säästämismuoto koetaan tilin hyödyiksi.

Kaavio 7. ASP-tilistä saadut hyödyt

ASP-järjestelmää määrittelee asuntopalkkiosäästölaki, minkä vuoksi tilin toimintatapoihin pankit ei voi juurikaan vaikuttaa. Halusin silti tietää, onko tilissä nuorten mielestä jotakin kehitettävää, sillä hyötyjä on varsin paljon ja monipuolisesti. Suurin osa, noin 37 prosenttia, ASP-tilin omistaneista vastaajista ilmoitti, ettei tilissä ole mitään kehitettävää. Kehityskohteitakin kuitenkin löytyi, ja yleisimmäksi kehityskohteeksi nousi se, että tili täytyy lopettaa, jos haluaa rahaa sieltä. Jos tämä kumottaisiin, ja rahaa voisi ottaa tililtä silloin kuin haluaa, tilin yksi eduista eli sitoutuvuus kärsisi siitä kovasti.

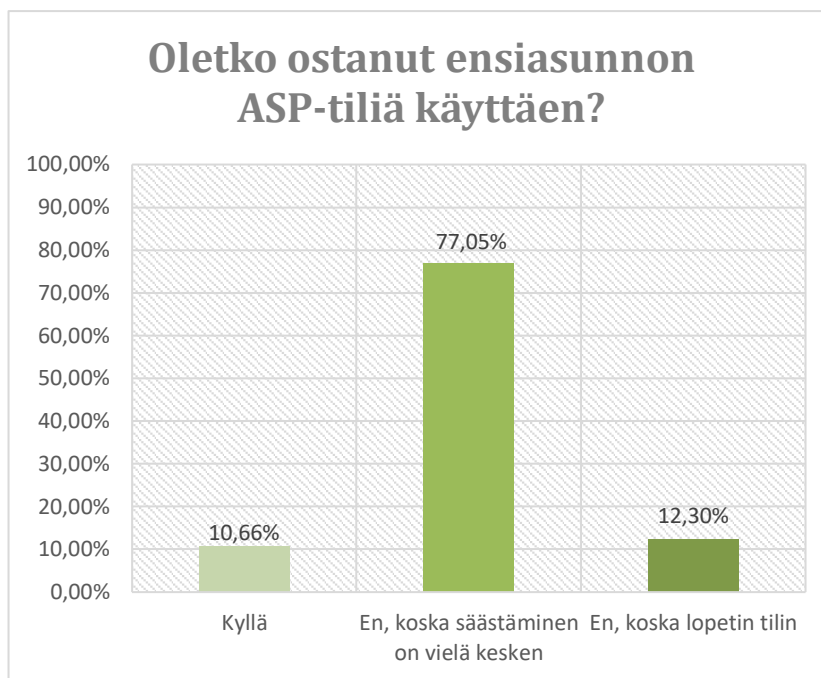
Kaavion mukaan toiseksi yleisimmäksi kehityskohteeksi nousi ASP-lainan enimmäismäärän pieni summa. Se ei itsessään kuulu ASP-tilin kehityskohteisiin, mutta on vahvasti sidoksissa tiliin. ASP-lainan enimmäismäärä on vastanneiden eli Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoiden alueella 115 000 euroa. Summa on pieni verrattuna siihen, että Helsingissä lainaa saa jopa 180 000 euroa ja Espoossa, Kauniaisella tai Vantaalla 145 000 euroa. (Säästöpankki 2018.) Täytyy kuitenkin ottaa huomioon se, että kaupunkialueilla asuntojen hinnat ovat paljon korkeammat. Jos asunnon ostohinta ylittää lainan enimmäismäärän, on kuitenkin mahdollista ottaa ylimenevälle summalle tavallista asuntolainaa (Hammarsten 2017). Lisäksi nuoret kokivat tilissä olevan muitakin heikkouksia, esimerkiksi ASP-tilin kahden vuoden vähimmäissäästöajan koettiin olevan liian pitkä sekä vuosineljänneksen maksimisäästöajan koettiin olevan liian pieni. Alla olevasta kaaviosta selviää myös loputkin kohteet, missä olisi nuorten mielestä kehitettävää.

Kaavio 8. ASP-tilin kehityskohteet

ASP-tilin tavoitteena on säästää rahaa 10 prosenttia ensiasunnon hinnasta, jonka jälkeen saa ASP-lainan asunnon ostoa varten. Kaikki nuorista ei kuitenkaan pääse siihen vaiheeseen, että ostaa ensiasunnon ASP-tilin avulla, niin kuin kaavio 9 kertoo. Tilin voi helposti lopettaa, ja niin oli tehnyt myös 12,3 prosenttia tilin

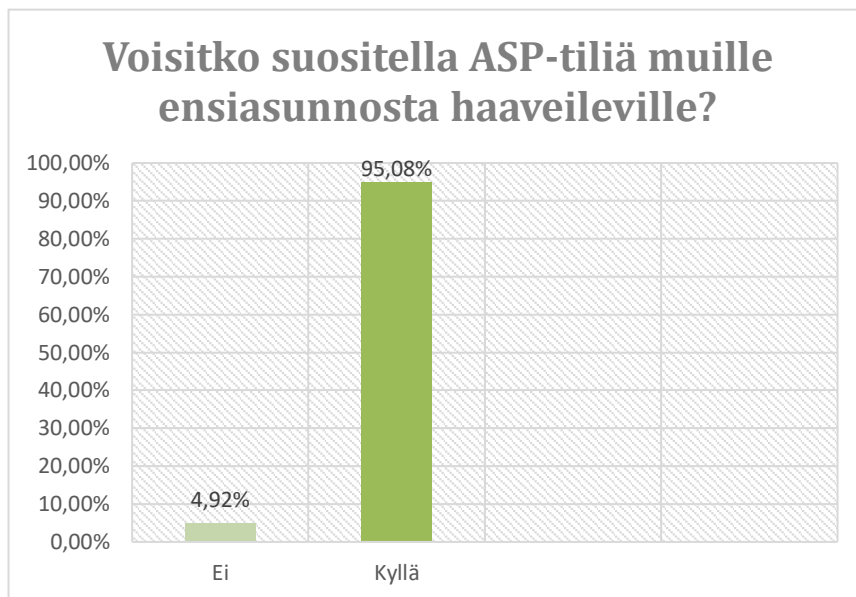
omistaneista nuorista. Niin kuin aiemmin käy ilmi, iso osa nuorista ei saa aikaseksi tehdä tiliä ja näin ollen tilin tekeminen viivästyy. He saattavat tehdä tilin, mutta ostaa ensiasunnon muilla keinoilla, koska vähimmäissästöaika ei ehdi täyttyä ennen kuin asuntokuume nousee jo liian korkealle. Vain 4,3 prosenttia kyselyyn vastanneista 18–30-vuotiaista on ostanut asunnon ASP-tiliä käyttäen. Kun lukua huomioidaan siihen ryhmään, jotka ovat joskus omistaneet ASP-tilin, ensiasunnon ostaneiden määrä nousee 10,7 prosenttiin. Vastaavasti 77,1 prosenttia tilin omistaneista ei ole ostanut ensiasuntoa ASP-tilin avulla, koska säästäminen on vielä kesken.

Kaavio 9. ASP-tilin avulla ensiasunnon ostaneet

ASP-tili antaa säästäjälle paljon etuja, vaikka kehittämiskohteitakin on noussut esille. Halusin tietää, voisivatko nuoret suositella tiliä muille ensiasunnosta haaveileville. Kuten kaaviosta 10 nähdään, jopa 95,08 prosenttia ensiasunnon omistaneista nuorista voisi suositella tiliä muille nuorille, koska heidän mielestään tili on ennen kaikkea helppo, turvallinen ja fiksu tapa säästää ensiasuntoa varten. Lisäksi valtion takaama ASP-laina, tilin korkeat korot sekä sitoutuvampi säästäminen ovat syitä, miksi tilin omistajat voisivat suositella tiliä muille ensiasunnon ostajille.

Vain 4,9 prosenttia tilin omistaneista ei suosittele tiliä muille nuorille. Osa vastaajista perustelelee tätä sillä, että lopetti säästämisen eikä ostanut asuntoa tilin avulla. Esille nousi myös, että vastaaja oli saanut niin edullisen lainatarjouksen, ettei ASP-tilistä olisi ollut juurikaan hyötyä. Tiliä ei myöskään suositella sen vuoksi, jos tulee nopea asunnon osto, koska tällöin tilistä ei ole hyötyä. Viimeisenä vastauksena oli se, mikä tuli aiemminkin esille luvussa 3. Eli jos ostaa ensiasunnon ilman ASP-tiliä, uuden lainakattouudistuksen myötä täytyy säästää vain 5 prosenttia ensiasunnon hankintahinnasta, toisin kuin ASP-tilille täytyy säästää 10 prosenttia hankintahinnasta (Nordea 2018). Kaupungeissa ja varsinkin pääkaupunkiseuduilla asuntojen hinnat ovat niin korkeat, että 10 prosentin säästäminen asunnon hankintahinnasta voi olla liian suuri summa monelle ensiasunnon ostajalle. Tavallisen asuntolainan saa kuitenkin jo, kun kasassa on 5 prosenttia asunnon hinnasta.

Kaavio 10. Nuorten suositteluprosentti ASP-tilistä

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

5.1 Johtopäätökset

Opinnäytetyöllä oli monta tavoitetta, joista ensimmäisenä oli selvittää, että ovatko nuoret tietoisia ASP-tilistä ja jos eivät ole, haluaisivatko he tietoa jollakin tavalla tilistä. Lisäksi tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, että mitä hyötyä ASP-tilistä on nuorelle ensiasunnon ostajalle ja onko tilissä mahdollisesti jotakin kehitettävää nuorten mielestä. Usein säästäminen tiettyyn kohteeseen aloitetaan liian myöhään, joten tavoitteena oli selvittää internet-lähteiden avulla, että milloin tili kannattaisi tehdä asunnon hankintaa ajatellen. Kattava tutkimus on hyvä opas ASP-tilistä ja ensiasunnon ostamisesta kiinnostuneille nuorille, josta he saavat riittävät tiedot ennen säästämisen aloittamista.

Nuorten ensiasunnon ostaminen ASP-järjestelmää käyttäen oli todella yleistä 1990-luvun alussa korkeiden asuntolainakorkojen vuoksi. Viimeisten vuosien aikana ASP-tili on noussut takaisin nuorten suosioon, mikä vaikuttaa positiivisesti koko maan asuntomarkkinoihin. Kyselyn mukaan 18–30-vuotiaista nuorista kuitenkin viides osa ei tiennyt, mikä on ASP-tili. Suurin osa heistä oli kiinnostunut tilistä ja haluaisi siitä lisää tietoa. Heidän mielestään helpoin tapa saada lisää tietoa on se, että pankin henkilökunta kävisi koululla esittelemässä aihetta tai ottaisi yhteyttä nuoriin. Osa nuorista ilmoittaa saavansa tarvittavan tiedon tilistä internetistä.

Kyselyyn vastasi 301 kohderyhmän nuorta, joista hieman yli 40 prosenttia ilmoitti, että omistaa nyt tai on joskus omistanut ASP-tilin. Lähes kaikilla näistä nuorista on säästäminen vielä kesken, osa oli ostanut ensiasunnon ASP-tilin avulla ja loput olivat lopettaneet tilin. Se, että tililtä ei voi ottaa rahaa ilman sen lopettamista, vaikuttaa varmasti negatiivisesti tilin lopettamiseen.

ASP-tilin omistaneet nuoret kokivat suurimpana etuna tilissä sen, että valtio takaa asuntolainan, kun säästötavoite on täyttynyt. Lisäksi edullinen ASP-laina, tilin korot sekä valtion tarjoama korkotuki nähtiin tilin suurimpina hyötyinä. Tili koettiin

lisäksi helppona säästämismuotona, millä saa huomaamattaan säästettyä ensiasuntoa varten. Tilin erilaiset toiminnot tuovat myös joustavuutta säästämiseen. ASP-tilin korot ovat parhaimmillaan 5 prosenttia, mikä listattiin myös tilin hyötyinä.

Nuorilta kysyttiin lisäksi tilin kehittämiskohteita, ja yleisin vastaus oli, että ASP-lainan enimmäismäärä on liian pieni. Samaa suosiota sai kuitenkin vastaus, ettei tilissä ole mitään kehitettävää. Osa nuorista on kokenut tilin niin hyväksi, ettei keksi mitään huonoja puolia. Kehittämiskohteita nousi esille myös muitakin, sillä osa nuorista oli sitä mieltä, että vuosineljänneksen maksimisäästömäärä on liian pieni sekä vähimmäissäästöaika on liian pitkä. Hyvin yleistä on, että asuntokuumeen iskiessä tilin vähimmäissäästöaika ei ole vielä täyttynyt, jolloin joutuu punnitsemaan parhaimpia vaihtoehtoja.

Lähes kaikki kohderyhmän nuorista suosittelivat tiliä muille ensiasunnon ostajille. Se ei ole yllättävää, sillä tili tuottaa paljon monipuolisia hyötyjä sen omistajalleen. Vaikka säästäminen ei johtaisikaan asunnon ostamiseen, silti ASP-tili toimii hyvin myös yleisesti säästämiseen. Eli vaikka asunnon hankinta olisi suunnitelmassa aiemmin, kuin kahden vuoden kuluttua, ASP-tilin tekeminen säästämistä varten voisi olla toimiva vaihtoehto.

ASP-tili kannattaa tehdä silloin, kun olettaa ensiasunnon hankinnan olevan ajankohtainen noin viiden vuoden kuluttua. Parhaimmat korot ASP-säästäjä saa, kun tallettaa tilille mahdollisimman paljon rahaa ensimmäisen kahden vuoden aikana ja pitää rahoja tilillä vielä kolme vuotta talletuksien jälkeen. Näin rahat kasvavat vuosittain korkoa parhaimmillaan 5 prosenttia. Lisäksi, vielä paremmat korot saa, jos on mahdollista aloittaa ASP-säästäminen jo 15-vuotiaana. Tällöin nuori voi laittaa rahaa tilille kolme vuotta, ennen kuin viiden vuoden lisäkorko lähtee rullaamaan.

5.2 Pohdinta

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää nuorten kokemuksia ASP-tilistä. Viidesosa kyselyyn vastanneista, ei tiennyt mikä on ASP-tili, missä löytyisi parannettavaa. Jos katsomme kuitenkin kyselyn vastauksia yleisesti, lähes puolet kyselyyn

vastanneista omistavat tilin nyt tai ovat joskus omistaneet sen. Suurimmalla osalla tilin omistaneista nuorista on säästäminen edelleen kesken, mikä vaikuttaa lupaavalta.

Tutkimuksessa nousee esille se nuorten vastaus, että asunnon hankinta ei ole ajankohtainen. Vaikka asunnon hankinta ei ole ajankohtainen heille juuri nyt tai kahden vuoden kuluttua, silti tili kannattaa tehdä, jos asunnon hankinta on ajankohtainen esimerkiksi 4-5 vuoden kuluttua. Tilin ollessa auki viisi vuotta ennen asunnon hankintaa, se kerryttää todella hyvät korot. Mielestäni tili kannattaa tehdä mieluummin liian aikaisin, kuin liian myöhään. Lisäksi jokaisen opiskelijan kannattaa nostaa opintolaina, ja jos mahdollista laittaa se ASP-tilille. Opintolainan korot ovat paljon pienemmät kuin asuntolainan ja tällä tavalla saisi helpommin kokoon asunnon hankintahinnasta 10 prosenttia.

Tilin haittapuolista esille nousee se, että tililtä ei voi ottaa rahaa. Mielestäni tämä on hyvä puoli, sillä usealta säästötililtä voi siirtää rahaa pois miten haluaa, ja silloin rahat eivät säästy niin hyvin tilillä. Mielestäni paras vaihtoehto olisi, jos tililtä voisi ottaa rahaa esimerkiksi kaksi kertaa vuodessa hätätilanteiden varalta, eikä tiliä tarvitsisi silti lopettaa. ASP-säästäjän täytyy kuitenkin olla jo järkevä ja ajatella tulevaisuutta ja menoja, jotta tietää, kuinka paljon rahaa uskaltaa laittaa tilille.

Tutkimusmenetelmänä työssä käytettiin pääosin määrällistä menetelmää, mutta osa vastauksista toteutettiin laadullisella menetelmällä. Molempien tutkimusmenetelmien valitseminen työhön oli toimiva idea. Työn tavoitteena oli selvittää nuorten kokemukset ASP-tilistä, jotka sain kyselyn avulla. Kyselyyn vastasi yhteensä 384 opiskelijaa, joista kohderyhmän vastaajia oli 301 opiskelijaa. Kuten vastauksistakin selviää, lähes jokainen ASP-säästäjä suosittelee tiliä muille ensiasunnosta haaveileville. Ja miksi ei? Tilistä saa paljon monenlaista hyötyä, kun taas haittapuolet ovat mielestäni melko pienet. Mielestäni tutkimus oli onnistunut.

Tutkimuksen luotettavuutta tarkastellessa on otettava tarkasteluun määrällisen tutkimusmenetelmän luotettavuuskriteerit. Luotettavuutta voidaan arvioida käyttämällä käsitteitä reliabiliteetti ja valideetti. Reliabiliteetti tutkimus antaa tarkkoja

vastauksia sekä on toistettavissa myöhemmin samoin tuloksin. Validiutta tarkastellessa katsotaan, mittaako tutkimus juuri sitä, mitä oli tarkoitus. Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää nuorten kokemuksia ASP-tilin suhteen. Tutkimuksen tavoite toteutui ja tuloksena voidaan todeta, että nuorten kokemukset tilistä ovat hyvät ja he näkevät tilin helppona asuntosäästämismuotona ensiasuntoa varten. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2009 25-26)

Tutkimukseen vastasi 384 opiskelijaa kaikista Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoista. Vastausprosentti on huono, sillä Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoita on yli 5 000. Vastausprosentti tällöin on noin 7–8 prosenttia. Vastausprosentin osalta tulos ei ole kovin luotettava, mutta aiempiin vastaaviin tutkimuksiin verrattuna tulokset ovat lähes samat, joten pidän tutkimustulosta osittain luotettavana. Jos kysely toteutettaisiin uudestaan, luulen vastauksien olevan lähes samanlaiset. Mutta voi silti olla mahdollista, että vastaajilla jotka omistavat ASP-tilin, on enemmän motivaatiota vastata tällaiseen kyselyyn?

Mielestäni luotettavamman tutkimustuloksen olisi saanut, jos olisi valinnut jokaisesta opiskelualasta yhden satunnaisen luokkaryhmän, ja esittänyt kyselyn heille. Parhaan vastausprosentin saisi tällöin menemällä ryhmien jollekin pakolliselle tunnille, ja pyytää opettajalta lupa kyselyn jakamiseen ja keräämiseen luokassa. Tämä vaihtoehto työllistäisi enemmän, mutta vastausprosentti ja luotettavuus paranisi. Luulen, että tällä tavoin tutkimuksessa selvitetty ASP-tilin omistaneiden määrä tippuisi prosentuaalisesti jonkin verran.

LÄHTEET

Abazi, A. 2013. Asuntosäästöpalkkiojärjestelmä (ASP) nuorten keskuudessa. Laurea ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Viitattu 1.2.2018. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2013060613243>

Alesmaa, K. 2015. ASP-järjestelmän soveltuvuus ensiasunnon ostajalle. Lahden ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Viitattu 1.2.2018. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2015060111792>

Asuntosäästäminen. 2017. Viitattu 1.2.2018. <https://financer.com/fi/saastaminen/asuntosaaastaminen/>

Asuntosäästöpalkkiolaki 20.5.2016/1634.

Danskebank. 2018. Ensiasunnon ostajat ovat vasta nyt toipuneet finanssikriisistä. Viitattu 21.4.2018. <https://danskebank.fi/sinulle/artikkelit/2018/04/ensiasunnon-ostajat-ovat-vasta-nyt-toipuneet-finanssikriisista>

Finanssivalvonta. 2015. Asuntosäästöpalkkiotili on tarkoitettu ensiasunnon ostajille. Viitattu 12.4.2018. <http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Talletukset/ASP-tili/Pages/Default.aspx>

Hammarsten, H. 2017. Miten asuntosäästäjän ASP-tili toimii? S-pankki 10.5.2017. Viitattu 5.4.2018. <https://www.s-pankki.fi/fi/artikkelit/2017/asp-tili-miten-toimii-toukokuu/>

Juupaluoma, J. 2014. ASP-tilejä avataan monikertainen määrä kauppoihin nähdän. Turun Sanomat 25.10.2014. Viitattu 1.2.2018. <http://www.ts.fi/uutiset/talous/692459/ASPtileja+avataan+monikertainen+maara+kauppoihin+nahden>

Kaleva. 2018. Selvitys: Nuorten kiinnostus ensiasunnon ostamiseen on nousussa. STT. Viitattu 14.4.2018. <http://www.kaleva.fi/uutiset/talous/selvitys-nuorten-kiinnostus-ensiasunnon-ostamiseen-on-nousussa/790240/>

Kaupan alan työehtosopimus 2017, 176. 1.2.2017-31.1.2018. Paino: Lönnberg. <http://netpaper.lonnberg.fi/pam/tes-fi/kaupan/#p=178>

Kiinteistömaailma. 2018. Selvitys vuonna 2017 myydyistä ensiasunnoista. Viitattu 26.4.2018. <https://www.kiinteistomaailma.fi/pohtimassa/selvitys-vuonna-2017-myydyist%C3%A4-ensiasunnoista>

Makkonen, A. 2016. Sivu 92. Asunto- ja kuluttajarahoitus. Alma Talent Oy. Viitattu 1.2.2018. [https://ez.lapinamk.fi:2736/teos/JABBXHUG#kohta:Asunto-\(\(20\)ja\(\(20\)kuluttajarahoitus\(\(20](https://ez.lapinamk.fi:2736/teos/JABBXHUG#kohta:Asunto-((20)ja((20)kuluttajarahoitus((20)

Metsämuuronen, J. 2008. Sivu 14. Laadullisen tutkimuksen perusteet. Viitattu 21.4.2018.

Nieminen, J. 2014. ASP-tili. Metropolia ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Viitattu 1.2.2018. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2014111015428>

Nordea. 2018. Ajankohtaista tietoa asuntolainan lainakatosta. Viitattu 25.1.2018. <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/lainat/asuminen/ajankoh-taista-tietoa-asuntolainan-lainakatosta.html>

Nordea. 2018. ASP-tili. Viitattu 28.1.2018. <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/lainat/asuntolainat/asp-laina.html>

Osuuspankki. 2018. ASP-laina. Viitattu 13.3.2018. <https://uusi.op.fi/henkiloasiakkaat/lainat-ja-asunnot/asp-laina>

Osuuspankki. 2018. ASP-tili. Viitattu 1.2.2018. <https://uusi.op.fi/henkiloasiakkaat/paivittaiset/tilit/asp-tili>

Parviainen, A. 2017. Korkojen nousu häämöttää – kokosimme yhteen keskeiset asuntovelallisen suojautumiskeinot. Yle 21.9.2017. Viitattu 13.3.2018. <https://yle.fi/uutiset/3-9844381>

Pietiläinen, M. 2016. Lainakatto ei kahlitse – Sadan prosentin asuntolainan voi saada jopa ilman vanhempien tarjoamia reaaliavakuuksia. Keskisuomalainen 11.8.2016. Viitattu 11.4.2018. <https://www.ksml.fi/talous/Lainakatto-ei-kahlitse-%E2%80%93Sadan-prosentin-asuntolainan-voi-saada-jopa-ilman-vanhempien-tarjoamia-reaaliavakuuksia/815422>

Saaranen-Kauppinen, A & Puusniekka, A. 2009. 25-26. Menetelmäopetuksen tietovaranto. KvaliMOTV. Kvalitatiivisten menetelmien verkko-oppikirja.

Saarenpää, A. 2015. Harkitsetko ensimmäistä omaa asuntoa? Kokeile laskurilla, kuinka ASP-tili toimii. Yle 16.8.2015. Viitattu 28.2.2018. <https://yle.fi/uutiset/3-8227554>

Simola, U. 2015. ASP tarjoaa paljon etuja. Taloustaito 28.1.2015. Viitattu 13.3.2018. <https://www.taloustaito.fi/Koti/Asuntokauppa/ASP-tarjoaa-paljon-etuja/>

Säästöpankki. 2018. Asp-tili ja asuntosijoittaminen. Viitattu 5.4.2018. <https://www.saastopankki.fi/fi-fi/tilit-kortit-ja-maksaminen/tilit/asp-tili>

Säästöpankki. 2018. ASP-tili yhdessä vai erikseen? Viitattu 28.1.2018. <http://www.saastopankki.fi/yhteinen-asp>

Talouselämä. 2013. "Marginaalin kanssa asuntolainan korko jopa 20 prosenttia" – Lama kouli riskienhallintaan. Viitattu 11.4.2018. <https://www.talouselama.fi/uutiset/marginaalin-kanssa-asuntolainan-korko-jopa-20-prosenttia-lama-kouli-riskienhallintaan/263a8ac1-4858-3685-953a-ce6516f79853>

Talouselämä. 2016. ASP-tilin ikärajan lasku 15 vuoteen etenee. Viitattu 13.3.2018. <https://www.talouselama.fi/uutiset/asp-tilin-ikarajan-lasku-15-vuoteen-etenee/ccd66691-3414-38a0-b79e-fe6960ff4e3e>

Talouselämä. 2016. Nyt se toteutuu: 15-vuotias voi ryhtyä asuntosäästäjäksi yhdellä edellytyksellä. Viitattu 13.3.2018. <https://www.talouselama.fi/uutiset/nyt>

se-toteutuu-15-vuotias-voi-ryhtya-asuntosäästäjäksi-yhdellä-edellytyksellä/8b0566d7-5b2e-3d05-8bf3-a1b7515d3a50

Talouselämä. 2017. Otitko asp-lainan?- US: ”Kannattaa nostaa asp-laina omasta tilipankista ja lähteä heti sen jälkeen kilpailutuskierrökselle. Uusi Suomi. Viitattu 11.4.2018. <https://www.talouselama.fi/uutiset/otitko-asp-lainan-us-kannattaa-nostaa-asp-laina-omasta-tilipankista-ja-lahtea-heti-sen-jalkeen-kilpailutuskierrökselle/1bbc5d9a-218b-30e5-a952-368d08f29b2c>

Toivonen, T. 2017. Minimisäästöaika umpeutuu – Ryntääkö joukko ASP-säästäjiä pian ensiasuntokaupoille? Yle 7.8.2017. Viitattu 1.2.2018. <https://yle.fi/uutiset/3-9758800>

Tuomi, E. 2017. ASP-järjestelmän hyödyllisyys nuorelle ensiasunnonostajalle. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Viitattu 1.2.2018. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201702011888>

Valtionkonttori. 2014. Korkotuki ASP-lainalle. Viitattu 3.3.2018. http://www.valtiokonttori.fi/fi-FI/Kansalaisille_ja_yhteisoille/Lainat_takaukset_ja_korkotuet/Korkotuet/ASPjarjestelma/Korkotuki_ASPlainalle

Verohallinto. 2017. Ensiasunnon ostaja- tarkista verovapaus. Viitattu 3.3.2018. https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/asuminen/varainsiirtovero/ensiasunnon_ost/

LIITTEET

Liite 1

Kysely Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoille ASP-tilistä

Kysely lähetettiin Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoille, johon vastasi 301 18-30- vuotiasta nuorta. Kyselyssä on yhteensä 12 kysymystä, mutta vain henkilöt, jotka ovat joskus omistaneet ASP-tilin, vastaavat kaikkiin kysymyksiin.

ASP-tili nuoren ensiasunnon ostossa

1. Ikäsi?

- ☐ Alle 18 vuotta
- ☐ 18-30 vuotta
- ☐ Yli 30 vuotta

2. Tiedätkö, mikä on asuntosäästöpalkkio- eli ASP-tili?

- ☐ En
- ☐ Kyllä

3. Haluaisitko lisää tietoa ASP-tilistä?

- ☐ En
- ☐ Kyllä

4. Miksi et halua lisää tietoa ASP-tilistä?

- ☐ Asunnon hankinta ei ole ajankohtainen
- ☐ Olen jo ostanut asunnon ilman ASP-tiliä
- ☐ Jokin muu syy, mikä

5. Millä tavoin haluaisit lisää tietoa tilistä?

- ☐ Pankin henkilökunta ottaisi yhteyttä
- ☐ Koululla käytäisiin esittelemässä aihetta
- ☐ Otan itse selvää internetistä
- ☐ Jollakin muulla tavoin, miten

6. Onko sinulla/ onko sinulla koskaan ollut ASP-tili?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä

7. Miksi sinulla ei ole/ ole ollut ASP-tiliä?

- ☐ Asunnon hankinta ei ole ajankohtainen
- ☐ ASP-tili ei ole kiinnostava
- ☐ Säästämiselle ei ole tarvetta
- ☐ En ole saanut aikaiseksi tehdä tiliä
- ☐ Jokin muu syy, mikä

8. Onko ASP-tilissä mielestäsi jotakin kehitettävää?

- ☐ Kyllä, mitä
- ☐ Ei ole kehitettävää
- ☐ En osaa sanoa

9. Mitä hyötyä olet kokenut saavasi ASP-tilistä?

- ☐ Säästäminen on helpompaa
- ☐ Tilin hyvät korot
- ☐ Edullinen ASP-laina
- ☐ Säästäminen on sitovampaa
- ☐ Valtion korkotuki
- ☐ Valtion takaus lainalle
- ☐ Joustava säästämismuoto
- ☐ Jotakin muuta hyötyä, mitä
- ☐ En mitään hyötyä

10. Onko ASP-tilissä mielestäsi jotakin kehitettävää?

- ☐ Kyllä, tili täytyy lopettaa, jos haluaa rahaa sieltä
- ☐ Kyllä, enimmäissäästöaika on liian pitkä
- ☐ Kyllä, vuosineljänneksen maksimisäästö määrä on liian pieni
- ☐ Kyllä, ASP-lainan enimmäismäärä on liian pieni
- ☐ Jotakin muuta, mitä
- ☐ Ei mitään kehitettävää

11. Oletko ostanut ensiasunnon ASP-tiliä käyttäen?

- ☐ Kyllä
- ☐ En, koska säästäminen on vielä kesken
- ☐ En, koska lopetin tilin

12. Voisitko suositella tiliä muille ensiasunnon ostajille?

- ☐ En, miksi
- ☐ Kyllä, koska